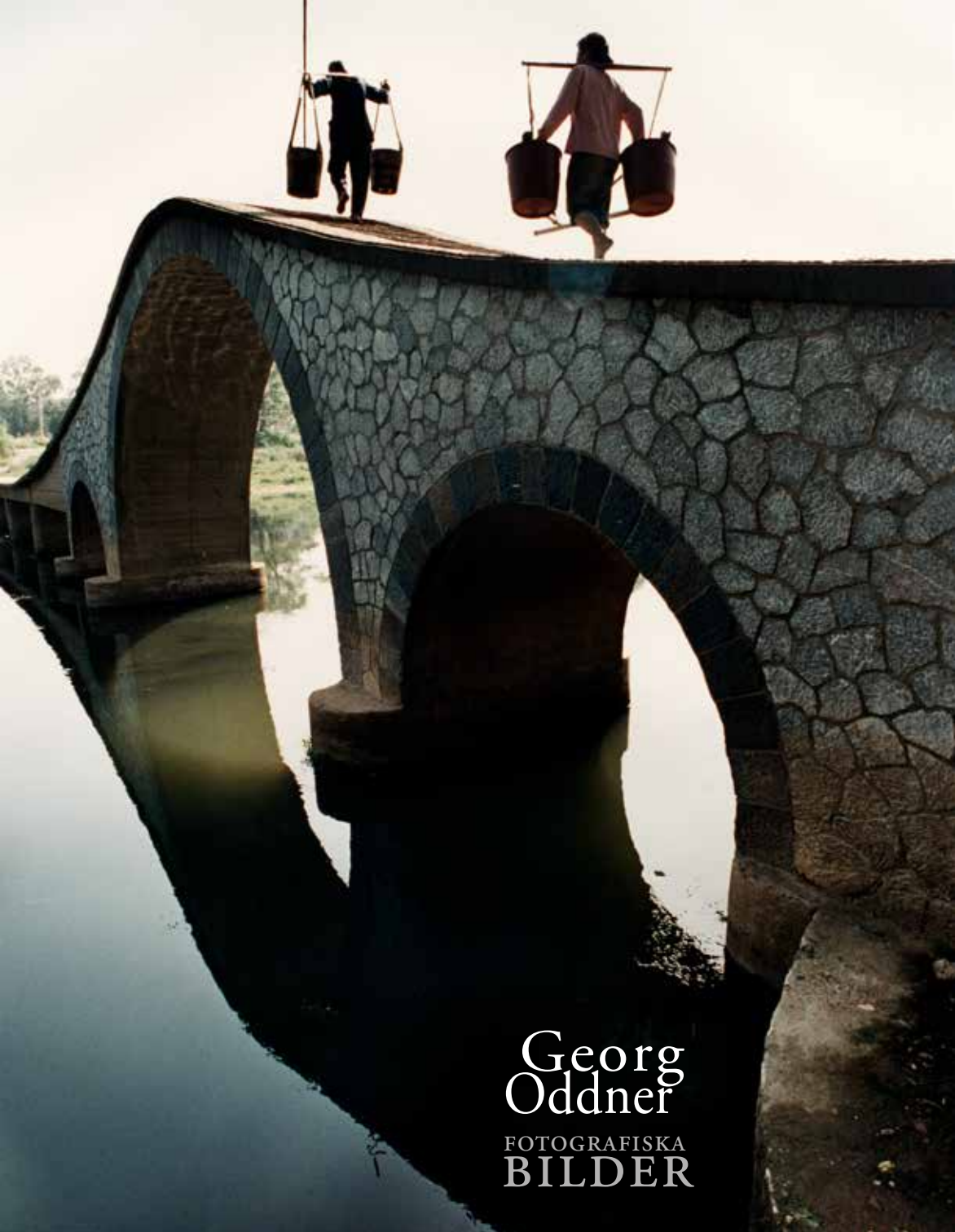

Georg
Oddner
FOTOGRAFISKA
BILDER

"Líksom en vattendroppe
hör ihop med havet,
hör ögonblicket ihop med evigheten.
Man gör en bild för att betrakta
och behålla ett stycke tid,
alltså ett ögonblick att återvända till"

Georg Oddner

I dunklet. Malmö 1996

Omslag sid 1: Den smala bron. Guilin, Kina 1994

Ensam duva.
New York 1951

Georg
Oddner
FOTOGRAFISKA
BILDER
15 JAN - **KONST**
27 FEB **HALLÉN**
2022 **HISHULT**
www.hishult.com

Georg Oddner, 1923-2007

Självporträtt. London 1953

När vår pappa Georg Oddner gick bort 2007,
blev vi barn – Christina Lisa Karin Frans – arvtagare till hans personliga
bildurval, med Frans som ansvarig för Oddner Estate.
Vår samarbetspartner Malmö Museum förvaltade redan då hans stora bildarkiv.
Min text som följer är ett kortfattat försök att återge vår pappas historia.

Lisa Oddner, för familjen, januari 2022

Genom livsrytmen, växelverkan och rörelsen uppstår och bevaras det levande livet – i smått och i stort – från andetaget, hjärtslagen, till att vara levande i livet. Naturens skeenden.

Med ett poetiskt förhållningssätt till tillvaron, en närvaro, känslan för det universella och genom en högst känslig intuition, hade Georg blicken för det djupt mänskliga i motivet redan strax innan han fångade det med kameran, när han fotograferade dokumentärt.

Georg var på ständig upptäcktsfärd genom livets och världens olika fasetteringar, mottaglig för de mänskliga villkor han mötte, så långt annorlunda än våra egna. Han bejakade människan, mejslade ut henne bortom nöden, med respekt, integritet och ödmjukhet. Han såg det som förenar människor snarare än det som skiljer. Genom sin livslånga nyfikenhet och sitt särskilda seende vävde han samman det vardagliga med de existentiella frågorna. Form, rytm och rörelse adderade han till kompositionerna. Han kunde stanna upp vid en för honom gracil dammtuss eller vid en solstråles ändstation i marken och förundras livet. Hos honom fanns introverta, såväl som extroverta sidor. Han var en sann historieberättare och med sin humor och allvar kunde han trollbinda sällskap med sina historier från världen långt bort o nära. Han var en som kunde bekräfta andra, i interaktion fick han dem att leva upp, såväl bakom kameran, som i ett mänskligt möte utan kameran.

Vägshål

Avgörande erfarenheter, smärtpunkter och vägshål i Georgs tidiga liv, gjorde honom till den fotograf och människa som han blev. Hans ryska historia och hans pappas omfattande humanistiska tankar om världen, var några av de viktiga erfarenheter som han tidigt fick.

Georgs far Carl Emil vurmade för det ryska, för esperanto och var en fredsälskande person, han skrev och han levde genom litteraturen. Under första världskriget arbetade han på Svenska beskickningen i Petrograd, för att hjälpa till med utväxlingen av tyska fångar. Sverige var då Tysklands vännation. Här mötte han den ryska Julia. Under den ryska revolutionen såg han de sabelförsedda ryttarna och hörde de klapprande hästhovarna, men också kulsprutornas smatter längs gatorna. 1918 flydde det äkta paret Carl Emil och Julia till Sverige och Stockholm.

Segertrappan. Stalingrad 1955

Mjölkbilen. Ukraina 1955

Deras förstfödde son döptes till Fred och fick, liksom hans efterföljande syskon Georg och Marianne, mellannamnet Mirskij - "Fred på jorden". Barnen tvingades med till ryskortodoxa kyrkans mässor om söndagar och storhelger. I hemmet var det ofta fester med exilryssar; överstar, präster och andra kom bullrande i trapporna. Annorlunda var det med de återhållsamma svenskarna. Georg både fascinerades och vände sig bort från det ryska. Om somrarna reste familjen till kurorten vid Narva i Estland. Efter den sommar då Georg skulle börja skolan, ville Julia stanna kvar ett år tillsammans med honom i Estland. Det kom att bli under spartanska och påvra omständigheter och Julia var inte alltid hemma om kvällarna. Georg avvek ibland från den lilla svenskskolan, ofta då läraren låg under ett träd och sov ruset av sig. Georg rörde sig då fritt mot egna äventyr, hans nyfikenhet och drömmier drev honom.

Familjen återförenades i Stockholm året därpå. Den här perioden kom att bli smärtsam för familjen, då föräldrarna ofta var i konfrontation med varandra. Julia ville ha mat på bordet. Carl Emil behövde böckerna. Båda sökte de barnens lojalitet, något som Georg upplevde sargande och han sökte sig bort.

Musiken och fotografin

Efter uppbrottet från familjen sökte sig Georg till musikens värld, men hade redan tidigt knutit många musikerkontakter. Han fann ett universellt språk genom musiken. Bebop och jazz blev för honom tongivande, trummor blev hans uttrycksmedel. Som slagverkare turnerade han med Putte Wickman och Alice Babs, han spelade på Nalen i Stockholm och på Falsterbohus i Skåne. I dessa sammanhang träffade han John Melin (art director från Malmö), som väckte Georgs intresse för sådant som låg i tiden, som fotografi, formgivning och konst. Melin entusiasmerade honom att satsa på det fotografiska. Det ledde till att Georg sålde allt han ägde, lämnade jazzen och följde med Melin till New York 1950 på en gemensam resa. Väl i New York fick Georg en plats som assistent åt stjärnfotografen Richard Avedon. Där hade han en rätt fri roll och kunde då experimentera på egen hand. Under den perioden lärde han känna fotomodellen Lisa Fonssagrives Penn och genom henne, maken Irving Penn, en annan stor amerikansk fotograf. Med paret Penn knöt Georg en livslång vänskap. Väl tillbaka i Sverige slog sig Georg ner i Malmö, där han 1952 öppnade en egen studio.

Mannen med boken. Rostov 1955

Soldaten och barnet. Hue, Vietnam 1968
FNL fången. Hue, Vietnam 1968

De dansande
tvätterskorna.
Ubeda,
Spanien 1970

På resande fot

Georgs intresse för resor, människor och livets skeenden gjorde att han antog utmaningen att följa med den första turistdelegationen till Sovjet 1955. Landet hade då varit stängt från omvärlden sedan andra världskriget. Buster von Platen, Veckojournalens chefredaktör, hade lyckats bereda honom och journalisten Marianne Höök plats. Henri Cartier Bresson hade redan varit där. När han fick se Georgs bilder från Ryssland, försökte han övertala Georg att ansluta sig till fotogruppen Magnum med bas i Paris/New York, men Georg tackade nej till detta fina erbjudande. Ett par år senare var Georg en av de tio svenska fotografer som bildade den tongivande gruppen "Tio fotografer". Gemenskapen inom gruppen var en livslång inspirationskälla och utbyte av erfarenheter. Till "Tio fotografers" legendariska sommarträffar med familjer i Steninge, hos Lennart Olson och Sven Gillsäter, inbjöds olika hedersgäster som paret Penn, Sven Nykvist och många fler. Deltog gjorde också Jan Troell, kallad "den elfte". Han var Georgs närmaste vän alltsedan de möttes mellan varsitt klipptrum i Sveriges radios korridorer 1965. Deras vänskap fortgick genom livet och Georg fanns alltid vid Troells sida under dennes filmskapande.

Fotografiska genre

Livssökandet genom det dokumentära fotot blev som en inre träffyta, när han nådde den rätta känslan eller uttrycket för det han ville förmedla. Modelfotografering var som en slags krokiteckning och komposition. Rytmen adderade han från de musikaliska erfarenheterna. Han tog tid på sig för varje tagning; tills modellens hands rörelse, armens placering, kroppens lutning var fulländad. Ofta lade han till något oväntat, något repetitivt eller någon avvikande eller harmonierande färg, som förstärkte kompositionen. Mellanrummets betydelse för bildkompositionens uttryck, hade samma betydelse, som inom musiken. Reklamuppdragen var också ett levebröd. Här var han mer engagerad än uppdragsgivarna önskade. Det fick inte bli något banalt, han ville alltid tillföra något extra, vilket kunde få uppdragsgivarna lite ur balans. De ville ha action nu, men Georg ville något mer. Resultatet fick dem dock oftast att jubla. Inför reklamuppdrag utomlands passade Georg ofta på att lägga till några extra veckor, för att efter uppdragets avslut bege sig iväg på sin egen resa mot det okända, för att fortsatt undersöka det existentiella, livets andetag, hjärtslagen, det levande livet genom sina dokumentära uttryck.

Ingmar Bergman. Malmö 1957

Anita Ekberg. Malmö 1953

Sten Broman.
Lund 1952

Bo Widerberg. 1966

Anita Ekberg. Malmö 1955

Omslag sid 32. Öppet Tempus nr 1. Malmö 2000

Katalog #163 i en löpande serie utgiven till varje utställning sedan 1994 • Form – KÅ Gustafsson / Frans Oddner • Foto ©Georg Oddner

• Text – Lisa Oddner • Upplaga – 1.600 ex • © Konstnär och Konsthallen Hishult, 2022

• Markarydsvägen 10, SE-312 53 Hishult, Sweden • +46-(0)430-40321 • www.hishult.com / konsthallen@hishult.com

• ISBN 978-91-88875-14-3

Öppet: September-april: Onsdag-fredag 12-16.00, lördag-söndag 12-17.00 • Maj-augusti: Tisdag-söndag 12-17.00

**KONST
HALLEN
HISHULT** #163 • 15 JAN
- 27 FEB 2022
www.hishult.com